

อภิปรายผล

การพัฒนาการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีประเด็นน่าสนใจที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด ในภาพรวมครูและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด มีรูปแบบในการบริหารกิจกรรม ได้แก่ 1) ขั้นตอนเตรียมการบริหารกิจกรรม 2) ขั้นตอนดำเนินการบริหารกิจกรรม และ 3) และขั้นประเมินผลการบริหารกิจกรรม เมื่อนำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านเข้าระบบและดำเนินการต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา ได้แก่ ปีการศึกษา 2557-2558 จากการดำเนินการที่เป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่สำคัญรองลงมาจากรอบครัว (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542 : 65-66) ที่ต้องให้ความรักและความอบอุ่นเหมือนบ้าน เสริมสร้างความสนใจในการอ่าน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนสร้างความสามารถในการอ่านให้กับเด็กอีกด้วย

ผลการประเมินผลการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด ตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการประเมินโครงการของสุนทร เกิดสุข (2552 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนกันทราราม (นุ่นศึกษาคาร)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ใช้รูปแบบของการประเมินแบบชิปปี้ พบว่าการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงานและด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผลการประเมินของ ณัฐชัย เจริญหอม (2553 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านกระสังข์ อำเภอห้วยทับทัน จังหวัด ศรีสะเกษ ผลการประเมินพบว่า ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ครู ผู้ปกครองและนักเรียน มีความคิดเห็นว่า บริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน ด้านปัจจัยเบื้องต้นและด้านกระบวนการ ครู และกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นถึงระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนด้านผลผลิต ตามความเห็นของครูและผู้ปกครอง พบว่า 1) ผลการประเมินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยรวมอยู่ในระดับมากผ่านเกณฑ์การประเมิน 2) ผลการประเมินนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3) ผลการประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวมอยู่ใน

ระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 5) ผลการประเมินความพึงพอใจของครู และผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 6) ผลการเปรียบเทียบระดับผลการเรียนของ นักเรียนจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างปีการศึกษา 2552 กับปีการศึกษา 2553 เพิ่มขึ้น ผลการประเมินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน เมื่อแยกเป็นด้าน ได้แก่ ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัย ด้าน กระบวนการ และด้านผลผลิต หลังการประเมินมีดังนี้

1.1 ด้านสภาวะแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าโรงเรียนวัดพระเกิด ได้มีการศึกษา กรอบงานและนโยบายของโรงเรียน พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพปัญหาของโรงเรียนแล้ว จึงกำหนดเป็น วัตถุประสงค์ของโครงการในการดำเนินทุกขั้นตอน มีการทำงานในรูปคณะกรรมการ และมีการกำกับ ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมราพร ทองสุข (2555 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาทักษะการอ่านการเขียนและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ นักเรียน โดยใช้เครือข่ายการมีส่วนร่วมโรงเรียนวัดสิทธิโชค ผลการประเมินพบว่า ด้านสภาวะ แวดล้อมของโครงการ กรรมการสถานศึกษา และครู มีความคิดเห็นว่า สภาพแวดล้อมของโครงการมี ความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยของครู และนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการประเมิน ของณัฐชัย เจริญหอม (2553 : 101-110) ได้ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมรักการ อ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านกระสังข์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการประเมินพบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของครูและกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนวัด พระเกิดได้มีการวางแผน เตรียมการด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการอย่างมีความพร้อมที่จะดำเนินการ ทั้งนี้ได้อาศัยการมีกลยุทธ์ที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จ (ศุภฤกษ์ แสนแก้ว, 2553 : 102-105) ซึ่งเปรียบเทียบเสมือนโรงเรียนมีเครื่องมือที่ดี ที่จะช่วยให้ถึง เป้าหมายได้เร็วขึ้น หรือปัจจัยใดที่จะต้องได้รับการส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้สามารถดำเนิน กิจกรรมในสภาวะการณ์ปัจจัย ที่มีการพลวัตตลอดเวลา

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินการของโครงการ ตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการประเมินของวิณา ยิ้มนวน (2555 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินผลการ ดำเนินโครงการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต เพื่อส่งเสริมรักการอ่านของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการ ประเมินพบว่า ด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก น่าจะเป็นเพราะว่าโรงเรียนวัดพระเกิดได้มีการ ตรวจสอบ ทบทวน มีการติดตามผล ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานว่า สามารถดำเนินงาน ได้ตามแผนหรือไม่ และเนื้อหาสาระของแผนมีความครบถ้วนหรือไม่ หากการประเมินพบว่า ผลงาน ออกมาถูกต้องตรงตามเป้าหมาย ก็สามารถนำไปจัดทำเป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินงานในครั้ง ต่อไป (โชติ บดีรัฐ, 2558 : 130-132) สอดคล้องกับคำกล่าวของ ไพโรจน์ ปิยะวงค์วัฒนา (2559 : 2) ที่กล่าวว่า การปรับปรุงสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ด้วยเหตุที่ว่า เทคโนโลยีทำให้สังคมโลกที่เรียกว่า ง่ายกลายเป็นสังคมที่สะดวกสบาย มีการดำรงชีวิต ที่สลับซับซ้อนยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดกระแสเชื่อมต่อแห่งพรมแดน หรือกระแสโลกาภิวัตน์ ที่เข้ามาสู่สังคมรอบตัวเราอย่างรวดเร็ว จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ อันเป็นการผสมผสาน 4 ศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ โทรคมนาคม และข่าวสาร (Electronics, Computer, Telecommunication and Information หรือเรียกย่อ ๆ ว่า ECTI) ทำให้สังคมโลกสื่อสารกันได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างรวดเร็ว

1.4 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ ตามความคิดเห็นของครู และนักเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการประเมินของ สุนทร เกิดสุข (2552 : 68-74) ประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนกันทราราม (นุ่่นศึกษาการ) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลประเมิน พบว่า ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด ผู้วิจัย ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมหลัก 10 กิจกรรม โดยใช้กระบวนการ 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเตรียมการบริหารกิจกรรม การบริหารกิจกรรม และการประเมินผลกิจกรรม ซึ่งมีลิลีต (Millet, 1954 : 4) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการให้บริการ (Satisfactory services) คือ ความสามารถในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการ โดยการพิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้คือ 1) ความสามารถในการจัดบริการให้อย่างเพียงพอแก่ความต้องการรับบริการ (Ample service) 2) ความสามารถในการจัดบริการให้อย่างยุติธรรม โดยลักษณะการจัดให้นั้นจะต้องเป็นไปอย่างเสมอภาค และเสมอหน้า (Equitable service) แก่ผู้รับบริการ 3) ความสามารถในการจัดบริการให้ต่อเนื่อง (Continuous service) โดยไม่มีการหยุดชะงัก หรือติดขัดในการให้บริการนั้น 4) ความสามารถในการจัดบริการให้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเวลา (Timely service) ตามลักษณะของความจำเป็นรีบด่วนในการบริการ และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องในการบริการนั้น ๆ 5) ความสามารถในการพัฒนาบริการที่จัดให้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้มีความเจริญก้าวหน้า (Progressive service) ตามลักษณะของบริการนั้น ๆ เรื่อยไป

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2556-2558 พบว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 หลังการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 10 กิจกรรม สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 และปีการศึกษา 2557 การวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรภรณ์ วัตรสุข (2550 : 75-65) ได้วิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยภูมิปัญญาครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการอ่านผลสัมฤทธิ์ภาษาไทย กลุ่มทดลองมีระดับคุณภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุมและมีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านขึ้น ประกอบด้วย กิจกรรมหลัก 10

กิจกรรมคือ 1) กิจกรรมยอตนักอ่าน 2) กิจกรรมการเล่นิทาน 3) กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ 4) กิจกรรมภาษาอังกฤษวันละคำ 5) กิจกรรมสืบท่านาที่เพื่อกอ่าน 6) กิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด 7) กิจกรรมจัดนิทรรศการหนังสือ 8) กิจกรรมอ่านหนังสือให้ฟัง 9) กิจกรรมประกวดคำขวัญและเรียงความ และ 10) กิจกรรมตอบคำถามจากหนังสือสารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน ทำให้นักเรียนได้มีการฝึกฝนพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อยู่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในภาพรวมสูงขึ้น แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการของนักเรียนในด้านการอ่านอีกด้วย โดยเริ่มจากอ่านไม่ออกจนถึงขั้นการอ่านเป็น (บันลือ พฤษะวัน, 2557 : (6) – (7) 1) การอ่านที่ใช้การผสมเสียงของตัวอักษรหรือสะกดตัวผสมคำ ซึ่งระยะหนึ่งเราใช้กันมากเรียกว่า “อ่านออก” อ่านคำโดยตรง 2) การอ่านที่ใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นคำ เป็นประโยค ทำให้เกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ซึ่งผู้ฟังฟังแล้วรู้เรื่อง เรียกว่า “อ่านได้” 3) การอ่านที่เหนือกว่าขั้นอ่านได้ (ในข้อ 2) สามารถใช้เทคนิคการจำรูปคำ (Word’s figuration) เข้าใจรูปประโยคแล้วสรุปเรื่องราว เข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนสื่อความคิมาัยผู้อ่านคืออ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านได้ เรียกว่า “อ่านเป็น” 4) การอ่านเป็น (ในข้อ 3) เป็นการพัฒนาความคิด โดยผู้อ่านใช้ความสามารถ หลาย ๆ ด้าน นับตั้งแต่การสังเกต การจำรูปคำ การใช้ประสบการณ์เดิมมาแปลความ ตีความ หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดี “ตลอดจนนำสิ่งที่อ่านมาใช้ประโยชน์ เป็นแนวคิดแนวปฏิบัติได้ดี” นั่นคือ ความหมายที่สมบูรณ์ของการอ่าน

3. สภาพการอ่านหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 หลังจากจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน พบว่า นักเรียนอ่านหนังสือคล่องสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนวัดพระเกิด นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านควบคู่กับการฝึกการเขียน การฟัง และการพูด มีความประสานสัมพันธ์กันในทุกๆ 4 ดังกล่าว ซึ่งแสงระวี ดอนแก้วบัว (2558 : 162) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ในสหวิทยาการต่าง ๆ และเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องฝึกฝนให้แก่ผู้เรียนในลักษณะเท่าเทียมกันกับทักษะการฟังและพูด เมื่อฟังและพูดสื่อความหมายได้แล้ว จึงจะอ่านและเขียนต่อไป การสอนทักษะทั้ง 4 คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน เป็นการสอนเชิงทักษะสัมพันธ์ ซึ่งจะเชื่อมโยงทักษะทั้ง 4 เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ มีขั้นตอน มีวิธีการ มิใช่เป็นการแยกการสอนแต่ละทักษะออกจากกัน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการอ่าน จึงเป็นทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ทางภาษา โดยเฉพาะการสืบเสาะหาความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรหาแนวทาง วิธีการส่งเสริมให้ครู นักเรียนและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ไม่ควรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนหรือฝ่ายบริหารโรงเรียนหรือฝ่ายวิชาการเพียงฝ่ายเดียว
2. ควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานระดับโรงเรียน มีตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ชัดเจนในมาตรฐานการอ่าน เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรม เพื่อส่งเสริมการอ่าน และให้ถือเป็นกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการต่อเนื่อง ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
3. ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรหารูปแบบ คิดค้นนวัตกรรมการนิเทศ ช่วยเหลือสนับสนุน ให้โรงเรียนสามารถบูรณาการ สอดแทรกกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบของการจัดการศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานเป็นเป้าหมายพัฒนาที่ชัดเจน และดำเนินการจัดการศึกษา ให้สามารถสร้างความมั่นใจได้ว่าผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้เมื่อจบการศึกษาจากโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหา สาเหตุ ความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียน ที่ไม่สามารถพัฒนาการอ่านได้อย่างเป็นระบบ หรือปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ปานกลาง ทั้งในภาพรวม และรายด้าน เพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริงในการศึกษา ทดลอง แสวงหานวัตกรรมช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาตนเองของโรงเรียนในรูปแบบการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุก 3-4 ปีการศึกษา
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ ระหว่างการดำเนินงานพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรหรือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน ตามจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละสาระ เพื่อจะได้ทราบว่า รูปแบบนวัตกรรมส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามหลักสูตรหรือไม่
3. ควรศึกษาและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ควบคู่กับการพัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน เพื่อทราบว่า การพัฒนาระบบการจัดการกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการอ่านตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ และโรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพภายในได้หรือไม่